

Sean Parnell

Met John R. Bruning

Outlaw Platoon

Karakter Uitgevers B.V.

Voorwoord

Een van de belangrijkste redenen voor dit boek is het verhaal te vertellen van de ongelooflijke lotgevallen van mijn soldaten in een van de gevaarlijkste gebieden ter wereld. Deze bijzondere mannen brachten zestien maanden door in een vooruitgeschoven post in de Bermelvallei in Afghanistan, zo'n twaalf kilometer van de Pakistaanse grens. Tijdens hun detachering werden deze soldaten onophoudelijk en van dichtbij aangevalen door een in de strijd geharde en tactisch behendige vijand die vocht op eigen terrein. Voor mij persoonlijk was het zowel een zegen als een vloek dat mij de eer toeviel leiding te geven aan een van de meest onderscheiden conventionele gevechtseenheden in de geschiedenis van Operatie Enduring Freedom. Nadat het stof van de strijd was neergedaald, werden de Outlaws onderscheiden met zeven *Bronze Stars* – waaronder vijf voor moed –, twaalf Eervolle Vermeldingen voor moed en 32 *Purple Hearts*. Ik schrijf dit boek om de rest van de wereld te vertellen wat voor geweldige prestaties zij hebben geleverd en hen te verzekeren van een plek in de Amerikaanse militaire geschiedenis.

Verder moet gezegd worden dat ik met het schrijven van dit boek geen politieke bedoelingen heb, en dat het ook niet mijn bedoeling is een oordeel te vellen over het beleid van de VS in Afghanistan. Met dit boek wil ik niemands gevoelens kwetsen, maar juist open en eerlijk vertellen wat deze jonge soldaten hebben doorgemaakt.

Helaas was het niet mogelijk ieder afzonderlijk lid van het peloton met naam en toenaam op te nemen. De mannen die erin worden beschreven, vertegenwoordigen de eenheid in haar geheel. Mijn doel is de wereld te laten zien wat voor offers zij hebben gebracht en de lezer daar-

mee inzicht te geven in wat er omgaat in de harten van Amerikaanse soldaten, waar dan ook ter wereld. Ook is het niet mijn bedoeling om soldaten die niet aan de hoge eisen voldeden aan de schandpaal te nagelen. Daarom heb ik hier en daar namen veranderd, evenals bepaalde kenmerken waaraan zij zouden kunnen worden herkend.

Ten slotte wil ik benadrukken dat dit geen roman is. Alles in dit boek is echt gebeurd. Acties en ervaringen zijn door mij herverteeld op basis van mijn eigen herinneringen en gesprekken met mijn manschappen. Dialogen zijn weergegeven zoals ik mij die herinner en mogen niet worden opgevat als een letterlijke weergave van wat er is gezegd. Ze moeten worden gezien als een poging de essentie van het moment weer te geven. Eventuele onjuistheden in dit boek zijn onbedoeld, en zijn waarschijnlijk te wijten aan het moordende tempo waarin en de chaotische wijze waarop de strijd verliep.

Proloog

5 februari 2006
Oost-Afghanistan

De met sneeuw bedekte bergen strekten zich uit van horizon naar horizon. Pieken en dalen wisselden elkaar af als stekels op de rug van een reusachtige draak. Een uur geleden, toen we opstegen van de luchtmachtbasis Bagram, was het landschap onder ons nog bezaaid met dorpjes en ommuurde *qalats*^{*}, met hier en daar de ruïnes van oeroude burchten uit de tijd van Alexander de Grote. Naarmate de helikopter verder vloog, werden dergelijke sporen van de beschaving steeds schaarser. Onder ons waren steeds minder qalats en boerderijen te zien. Uiteindelijk verdwenen zelfs de Kuchi-nomaden en hun tentenkampen uit beeld.

De roodbruine vlakten, waarover geen wegen liepen, lagen tussen hoge bergen met rotswanden die gerimpeld waren als het gezicht van een oude man. Het landschap was hier nog niet aangeroerd door de mens. Ik zag schoonheid in die vijandige ongereptheid. Dit was misschien wel de laatste plek op aarde die zich nog niet aan de mens had onderworpen.

Het was ook een erg eenzaam landschap. Ik had graag mijn manschappen bij me gehad in die helikopter. Onze bataljonscommandant, luitenant-kolonel Chris Toner, had ons als pelotonscommandanten opgedragen een paar dagen eerder al vooruit te vliegen naar onze nieuwe

* Achter in dit boek bevindt zich een verklarende woordenlijst.

basis aan de Pakistaanse grens. Daar zouden we gebriefd worden door de eenheid die wij moesten aflossen, het gebied leren kennen en voorbereidingen treffen voor de komst van ons peloton. Na deze oriëntatie zouden de gevechtsoperaties beginnen. Maar voorlopig overheerste bij mij een hol gevoel van eenzaamheid.

Ik zat achter in een Boeing CH-47 Chinook, de eerbiedwaardige ‘vliegende banaan’ die al in gebruik was sinds de Vietnamoorlog. Het casco van die kist was ouder dan ik. De Chinook was 25 meter lang met twee straalmotoren op de staart en was zo aerodynamisch als een stadsbus met wentelwieken. Instappen en uitstappen ging via een aluminium laadklep achter in het ruim.

De Chinookbemanningen waren een klasse apart. Meestal vlogen ze met de klep open en zat de werktuigkundige achterop met zijn benen over de rand, als een jochie dat langs een kade zat te vissen. Maar in plaats van een hengel met vismolentje droeg hij een M240-mitrailleur die 950 kogels per minuut kon afvuren. In deze tijd van Mach 2-straalmotoren en gps-geleide projectielen was het erg hardcore om met een snelheid van slechts 130 kilometer per uur en met je benen buitenboord ten strijde te trekken.

Achter de boordwerktuigkundige zagen we de ene na de andere bergrug onder ons langs glijden. Nog maar twee maanden geleden was ik thuis geweest om kerst te vieren met mijn familie. Mijn neefje van zes, Freddie, was achter mij aan gelopen. Hij had zich de hele ochtend al vreemd gedragen: het ene moment opgewonden over het uitpakken van de kerstcadeautjes, het volgende nerveus over mijn aanstaande vertrek. Uiteindelijk vroeg hij, net toen we bezig waren de cadeautjes uit te pakken: ‘Sean, ga je daar dood?’ Hardop zeggen wat iedereen zich afvroeg, dat kon je aan een kind wel overlaten. Gesprekken verstomden en er viel een geschrokken, ongemakkelijke stilte. Ik trok Freddie tegen me aan. ‘Nee, hoor. Ik zie je volgend jaar met de kerst gewoon weer. Alles komt goed.’

Mijn Italiaanse opa, Frederick Sciulli, wiens rechterhand zonder vingers (het gevolg van een ongeluk met vuurwerk in zijn jeugd) mij als kind altijd mateloos had gefascineerd, zag het allemaal met een sombere blik aan. Vijftig jaar lang had hij gewerkt zonder zich ook maar een dag ziek te melden, maar na zijn pensioen was zijn gezondheid achteruitgegaan en het grootste deel van de herfst had hij op de intensive care ge-

legen. Pas een paar dagen voor Kerstmis was hij uit het ziekenhuis ontslagen en dat wilden we groots vieren.

‘Sean,’ zei hij zachtjes. ‘Als je maar voorzichtig bent.’

Ik keek hem aan. Hij was de geweldigste kerel die ik ooit had gekend. In de Tweede Wereldoorlog was hij afgekeurd voor militaire dienst en hij had zijn hele leven als drukker gewerkt. ’s Avonds en in het weekend verdiende hij bij door als plaatsaanwijzer te werken tijdens honkbalwedstrijden van de Steelers en Pirates. Zijn vrienden waren arbeiders van Italiaanse afkomst, met bijnamen als Vinnie the Creep en Fast Eddie. Die bijnamen waren misleidend, want mannen zoals zij hebben dit land groot gemaakt: ze waren hardwerkend, integer en toegewijd aan hun gezin en het bedrijf waarvoor ze werkten. Ik heb hem nooit boos gezien of hem zelfs maar zijn stem horen verheffen. Hij hield hartstochtelijk veel van zijn vrouw en mijn oma beantwoordde die liefde met een hevigheid die ik nooit bij anderen heb gezien.

Als ik maar voorzichtig ben? Hoe doe je dat als je naar Afghanistan gaat om te vechten? Ik keek hem in de ogen en zag die oude schittering, het vuur van een man die met zijn handen en hart een eenvoudig maar eerzaam bestaan had opgebouwd.

‘Ik hou van je, opa.’

Op zijn gezicht was verbazing te lezen, en ineens drong het tot me door dat ik dat nooit eerder had gezegd.

‘Ik ook van jou, Sean.’

De Chinook maakte een bocht en dook tussen twee scherpgetande bergruggen naar beneden. We kwamen in de buurt van patrouillebasis Bermel, het stuk grond dat mijn peloton het komende jaar thuis zou mogen noemen. Het werd nog kouder in het laadruim en ik was blij dat ik voor we instapten mijn handschoenen had aangetrokken. De Afghaanse winter is geen pretje, en de kacheltes onder onze stoelen konden niet op tegen de ijzig koude lucht die door de open ramen van de boordschutters naar binnen stroomde.

Ik was pas laat bij deze compagnie gekomen, nadat ik nota bene was overgeplaatst van de luchtafweer. Het eerste deel van mijn militaire carrière had ik geleerd vliegtuigen uit de lucht te schieten, terwijl ik eigenlijk gewoon infanterieofficier wilde zijn. Ik voelde me aangetrokken door de hechte band tussen infanteristen, die ik had gezien in films als *Saving Private Ryan*. Ik wilde zelf ook bij zo’n groep horen. In de eerste

weken bij mijn peloton ontdekte ik al snel dat Stephen Ambrose een mythe had verteld. *Band of Brothers*? Dat was gebaseerd op de vervaagende en selectieve herinneringen van de oorlogsgeneratie. Zoals alle mythen bevatte het verhaal een kern van waarheid, maar de werkelijkheid bleek veel genuanceerder en ingewikkelder.

Tijdens de trainingsweken van onze compagnie werden er klikjes gevormd, waartussen spanningen ontstonden. Een peloton bestond uit ongeveer veertig man, en in zo'n groep bevonden zich ook botsende persoonlijkheden. Ook zetten sommigen zich niet genoeg in. In die trainingsweken ontstond er een scheidslijn binnen mijn peloton. De mannen die zich waardig toonden, verdienden respect. Zij die dat niet deden, werden met achterdocht bejegend en werden buitenstaanders. Er vormde zich een groep mannen die hadden laten blijken dat ze alles aankonden. Dit waren mannen met karakter, en zij gingen de harde kern van het peloton uitmaken. Ik bofte: als de kern van een peloton uit alfamannetjes zonder karakter bestaat, kunnen er nare dingen gebeuren.

De neus van de Chinook wees naar de grond en we doken een smalle vallei in. De piloten bleven dicht langs een van de hellingen vliegen, zodat we maar van één kant beschoten konden worden. Tactisch gezien was dat uitstekend, maar voor iemand als ik, die zelf geen vliegenier was, was het een angstaanjagend gezicht om die woeste bergwanden slechts enkele tientallen meters van het raampje voorbij te zien flitsen. Een van de piloten hoefde maar te niezen en we zouden eindigen als een vuurball op de rotsen.

Zonder erbij na te denken gleed mijn hand naar mijn keel. Mijn vingers zochten onder mijn kogelwerend vest naar de christoffelpenning die ik al droeg sinds mijn vertrek. Zachtjes wreef ik met mijn nog gehandschoende vingers over de platte, zilveren penning. Het was een geruststellend gevoel.

Tegenover me, aan de andere kant van het middenpad, zat de commandant van Second Platoon, luitenant Dave Taylor. In gedachten verzonken staaarde hij door een ruitje van plexiglas naar het landschap onder hem. Hoewel onze pelotons niet erg goed met elkaar konden opschieten, was Dave mijn beste vriend onder mijn medeofficieren. We hadden vele avonden doorgebracht achter onze Xbox om Halo te spelen. Dave vertelde me hoe hij zijn manschappen trainde en ik leerde

veel over het werk van een infanterieofficier door zijn voorbeeld te volgen.

Vlak voordat we uit Bagram vertrokken, stonden we op het tarmac bij de helikopterterminal. Achter ons stonden lange rijen Blackhawks geparkeerd. Er lag sneeuw op de bergen rond Bagram en de hemel was strak, ijsig blauw. Het was bijna onmogelijk niet in de ban te raken van de ruige schoonheid van Afghanistan.

Terwijl we op ons transport wachtten, vroeg ik Dave of hij me twee diensten kon bewijzen: ‘Als ik doodga, wil je dan alle porno van mijn computer wissen?’ Daar moest hij om lachen.

Op ernstiger toon ging ik verder: ‘En zorg alsjeblieft dat mijn moeder mijn christoffelpenning krijgt.’

Dave knikte en vroeg mij vervolgens ook om een gunst: ‘Als ik omkom, wil ik dat je een stukje huid uit mijn nek snijdt zo groot als een postzegel en dat naar mijn broers stuurt.’

‘Wat?’

‘Je hebt me wel gehoord. Stuur een stukje van mijn huid naar mijn broers.’

Ik wist niet of hij het serieus meende. De andere officieren begonnen ongemakkelijk te lachen.

‘Je bent gestoord, man!’ riep ik.

‘Hoezo?’ Dave keek verbaasd.

‘Je denkt toch niet dat ik een stuk vel uit je nek snijd om naar je familie te sturen?’

Dave keek teleurgesteld. ‘Dan niet, hoor.’

Ik wist niet wat ik van zijn vreemde verzoek moest denken. Hij had ook ernstig nagedacht over hoe hij eventueel aan zijn einde wilde komen. ‘Als ik weet dat ik er geweest ben, als ik zie dat er een granaat op me wordt afgevuurd of dat een sluipschutter op het punt staat de trekker over te halen, wil ik dat mijn laatste woord “verdomme” is.’

Onze Chinook vloog nu met de neus schuin omhoog. De boordwerktuigkundige stond op en trok de klep halfdicht tegen het stof dat opgeworpen zou worden zodra de neerstroming van de wieken de grond bereikte. We vlogen over de landingszone van patrouillebasis Bermel. De zes wieken van de Chinook veroorzaken wind met orkaankracht. Stof en steentjes worden door de neerstroming door de lucht geslingerd en kunnen een *brownout* veroorzaken, waarbij het zicht tot nul wordt ge-

reduceerd en stof, zand en steentjes door het toestel vliegen. Als dat gebeurt, moeten de boordschutters naar buiten leunen om te kijken of ze Moeder Aarde al zien en de piloten mondelinge instructies geven. Daarvoor is veel onderling vertrouwen en goede samenwerking nodig, alsof je geblijnddoekt een auto probeert te parkeren terwijl iemand op de achterbank aanwijzingen geeft.

Iedereen heeft een gruwelijke hekel aan een brownout, maar soms gebruiken piloten het als wapen. Als een dier de landingszone op loopt en niet uit de weg gaat, wordt het gezandstraald. Er waren al heel wat geiten door de lucht geslingerd, zoals de koeien in de film *Twister*, omdat ze de pech hadden in de landingszone terecht te zijn gekomen. Kinderen die stenen naar de Chinooks gooiden of vunzige gebaren naar de piloten maakten, moesten daarvoor soms boeten met het ergste stofbad van hun leven.

De Chinook maakte nog een laatste bocht, bleef boven de landingsplaats zweven en werd aan de grond gezet. Chinooks zijn het kwetsbaarst als ze aan de grond staan. De rebellen weten dit en proberen ze juist op dat moment aan te vallen, dus zijn wij getraind om zo snel mogelijk in en uit te stappen.

Binnen een paar tellen waren we over de laadklep naar buiten gehold, waarna de piloten van de Chinook onmiddellijk optrokken, opstegen en zich zo snel ze konden naar hun volgende opdracht begaven. Tijdens het opstijgen blies de neerstroming grote wolken stof en vuil over ons heen. We probeerden onszelf te beschermen door met de rug naar de heli te gaan staan, maar binnen een paar seconden ging elk onbedekt stukje huid schuil onder een laag bruin stof, zelfs het stukje huid ter grootte van een postzegel in Taylors nek, dat ik naar zijn familie moest sturen als hij zou sneuvelen.

‘Welkom in patrouillebasis Bermel,’ klonk een stem ergens voor ons in de brownout. Het was een vloeiende, afgemeten en indringende stem. Een stem die autoriteit uitstraalde.

Uit de stofwolk kwam een kapitein van de 173ste Luchtmobiele Brigade tevoorschijn. Hij was nog langer dan mijn 1 meter 85 en droeg een woestijntenu van het type dat in het hele leger onlangs vervangen was door onze grijsgroene gevechtstenues.

‘Mijn naam is Ryan Canady,’ zei de kapitein. Onze groep nieuwkomers schudde hem om beurten de hand. Hij bracht ons naar de achter-

poort van de patrouillebasis en zei dat we onze bagage op het met beton verharde terrein voor de commandopost moesten zetten. Kapitein Canady gaf ons een rondleiding door ons nieuwe thuis. Bermel was een klein kamp, met net genoeg ruimte voor een versterkte Amerikaanse compagnie en een bataljon van het Afghaans Nationaal Leger (ANA). Bij de commandopost wapperden drie vlaggen, een Amerikaanse, een Afghaanse en iets wat op de Franse driekleur leek maar de vlag van de 173ste Luchtmobiele Brigade bleek te zijn. De basis had een oppervlakte van ongeveer twee kilometer van oost naar west en een kilometer van noord naar zuid. Hij was omringd door een muur van met zand gevulde Hesco-zakken, waarbinnen een verzameling verweerde tenten, een stuk of tien houten gebouwtjes en vier wachttorens stonden. De Hesco-zakken waren in twee lagen op elkaar gestapeld en vormden een ruim drie meter hoge muur. Toch werd de oostelijke horizon volledig gedomineerd door een enorme bergrug, die op een slapende dinosaurus leek. ‘Dat zijn de Rakhahbergen,’ zei Canady. ‘Aan de andere kant ligt de grens met Pakistan. Als we beschoten worden, komt het meestal van die kant.’

De basis zag er leeg en verlaten uit. Een deel van Canady’s compagnie parachutisten was al vertrokken. De basis werd nu alleen nog door een peloton bewaakt. We werden op afstand gevolgd door een paar honden. Later hoorden we dat dit de honden van de 173ste waren geworden, nadat legerartsen ze hadden gevaccineerd en gezond hadden verklaard. Officieel was het verboden om huisdieren te houden in een patrouillebasis, maar hier, aan de rand van de bewoonde wereld, leek niemand zich daar druk over te maken.

We liepen langs een rij humvees vol deuken en krassen die schuilgingen onder een dikke laag vuil. Sommige hadden geen bepantsering en het hart zonk me in de schoenen toen ik dat zag. ‘Die zijn van de mariniers,’ legde Canady uit. ‘Een team mariniers geeft trainingen aan de soldaten van het Afghaans Nationaal Leger aan de andere kant van het kamp. Vergis je niet. De vijand is heel capabel. Die lui zijn sluw, hebben goede leiders en zijn uitstekend bewapend. Je mag ze beslist niet onderschatten. Je vecht hier niet tegen geitenhoeders. Je staat hier tegenover hun beste eenheden.’

We liepen terug naar het met beton verharde terrein en pakten onze plunjezakken. Daarna kregen we allemaal een kamer toegewezen en

ging Canady verder met zijn briefing. ‘De leider van de rebellen is in dit deel van Afghanistan een levende legende. Hij is ongrijpbaar. Je hoort hem bijna nooit op de radio, maar er wordt wel veel naar hem verwezen. Ze praten met ontzag over hem, bijna op eerbiedige toon. Hij heeft jarenlang tegen de Russen gevochten en weet wat hij doet.’

Na ons kort en bondig op de hoogte te hebben gesteld van de faciliteiten in Bermel, bracht Canady een belangrijk onderwerp ter sprake: de tolken. Elke compagnie had minstens een paar tolken, zodat de patrouilles op pad konden gaan met iemand die de taal sprak. Hier in het grensgebied werden veel verschillende talen gesproken. Een goede tolk kon van groot belang zijn bij onze dagelijkse werkzaamheden.

‘We hebben hier een paar tolken. Abdul en Yusuf hebben we geërfd. Ze werkten al voor het team van de Special Forces dat hier voor ons was gelegerd. Abdul is de chef van de tolken en behoorlijk goed. Wat Yusuf betreft: ik kan er niet de vinger op leggen, maar er is iets aan hem wat me niet bevalt. Ik zou hem in de gaten houden.’

Ik sloeg deze informatie op in mijn achterhoofd. Hou Yusuf in de gaten.

Een uur later stonden we op een schietbaan, net buiten de muur van Hesco-zakken, om de richtkijkers van onze wapens bij te stellen. Hoewel kamp Bermel in een vallei lag, bevonden we ons nog altijd 2100 meter boven zeeniveau. Op die hoogte is de lucht ijl en legt een kogel niet dezelfde baan af. Als we in een gevecht verzeild waren geraakt voordat we onze richtkijkers hadden gekalibreerd, zouden we alleen maar mis hebben geschoten.

Ik stond naast luitenant Taylor op de baan toen er weer een Chinook overvloog. De helikopter vloog al de hele middag af en aan om voorraden af te leveren en Canady’s manschappen naar Bagram te brengen. Ik zag de helikopter landen, ook nu weer in een grote wolk bruin stof. De wingman van de Chinook vloog rondjes boven de helikopter om hem te beschermen.

Net op het moment dat de Chinook weer opsteeg om zich bij zijn escorte te voegen, hoorde ik een gehuil. Het werd steeds luider, alsof er op hoge snelheid een vrachttrein naderde. Het vloog recht over ons heen en nam toen weer af. Een paar tellen later hoorden we een doffe dreun. De aarde beefde en in de verte steeg een kleine rookpluim op.

‘Wat was dat?’ vroeg ik aan luitenant Taylor.